

A tak cesta vedoucí do zaslíbené země spořádané měny definitivní rozpadá se na tři etapy:

1. na období přípravné, jež by obíralo se stabilisováním kursu peněz, měnovou horěčku by uklidňovalo a přivedlo výkyvy kursovní do poměrného klidu;

2. na období přechodné, v němž by se hospodářsky provedená stabilisace dokumentovala vydáním a prováděním zákona mincovního, a současně konverse hodnotné ceny peněz udržovala se aspoň náhradní soustava úhradová (funkční — gold exchange standard);

3. na období konečné, kdy by bylo možno zavést ražbu a volnou směnitelnost bankovek, kde by tedy byla plná úhrada normální.

Nyní jsme teprve v prvním období přípravném, a ani tu nemáme dosud zabezpečeny všechny podmínky k řádnému udržení stabilního kursu potřebné. Situace zhoršuje se i tím, že nemáme ani přesného programu měnového, a to ani zákonného ani praktického.

Dávka z majetku a přírůstku na majetku byla a jest podle doslovu zákona určena v prvé řadě k nápravě měny. Dr. Fořt ukázav, že dosavadního výnosu dávek těch bylo použito jednak k výplatě zadržených bankovek, jednak k refundaci státních nákladů spojených s uložením a vybíráním dávek, prohlašuje, že nyní jedině výnosu dávky majetkové a přírůstku na majetku možno užiti z hlediska měnového ku nákupu zlata za účelem hromadění příští úhrady kovové, což bankovní úřad vskutku také činí. Jest ovšem otázka, jak dlouho v tomto postupu má býti pokračováno, a kolik na dávkách zmíněných nutno vybrati, aby výnosu jejich mohlo býti užito způsobem skutečně účelným. Volá proto po záměrném programu měnovém. Hlavní rysy jeho také autor uvádí, a odkazujeme v tomto směru na vývody ve výše uvedené knize.

Podotýkáme jen, že myšlenky v knize zastávané jsou velice zajímavé a svědčí o hluboké znalosti spleťtých poměrů měnových. Metalistické základní stanovisko autorovo prýští z hlubokého přesvědčení o bludnosti absolutní teorie nominalistické, jenž prý »z možnosti toho, že za určitých předpokladů i peníze náhradní funkce peněžní obstojně konají, usuzuje, že skutečných peněz není vůbec zapotřebí«. Autor přirozeně nepouští se do polemiky se zastanci této teorie, nezáleží mu na vybojování toho nebo onoho teoretického úspěchu, nýbrž jako praktik podává své názory na věc.

Dr. Fořt nesporně má zásluhu, že poukázal na ožehavost věci, jež týká se nás všech; a bude nutno jeho myšlenkami vážně se zabývat při nastávajícím novelisování zákona o dávce z majetku a přírůstku na majetku.

Dr. Karel Novák.

Na 5. mezinárodním kongresu historickém v Bruselu, konaném ve dnech 8. až 15. dubna 1923 podle zprávy podané univ. prof. drem V. Novotným v »Naší Době« (XXXI. č. 3.), sedmá sekce zabývala se dějinami práva. Předsedou její byl bruselský profesor G. Cornill, sekretářem F. de Vischer. Sekce se rozdělila na 2 subkomise pro dějiny práva antického a práva středověkého spolu s novověkým. Zajímavé jest, že zatím co v jiných zemích právní historie se obmezuje, jednání sekce vyznělo v resoluci žádající důrazně potřebu věnovati ve vyučování značnou péči studiu historie práv a právních pramenů. Kromě toho ve zvláštní 8. sekci bylo jednáno o hospodářských dějinách (předseda H. van der Linden, prof. v Luvani, sekretář Z. Bigwood, prof. v Bruselu), jež v resoluci navrhla založiti zvláštní »Revue internationale d'Histoire économique«. — Z Karlovy university účastnil se sjezdu jen prof. Novotný. Ča.

Redakčním zlozvykem jsou polemiky, které vedou mnohačlenné redakce vědeckých časopisů o věcech zcela neredakčních. Patří sem z poslední doby »Poznámka redakce« Naší Vědy (roč. V. č. 4—6) proti určitému názoru prof. Weyra z jeho Soustavy čs. práva státního a polemika redakce Parlamentu roč. II. č. 8—10 (»Ke sporu o meze moci nařizovací«) proti určité stati prof. Hoetzla v Právniku (roč. 62., seš. X.). Činí to do-